

ಅದರಲ್ಲೂ ಅಪಾರವಾದ ತಲ್ಲಣಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ತಳೆಯದಿರುವುದೂ ನಿಲುವೇ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನೋಡಿದಾಗ, ಆಮೂರರ ಕೃತಿ ನಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯೇತರ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಮೌನವೂ ಸಮಸ್ತಾತ್ಮಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಿಚಾರಗಳೂ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಹೌದು. ಈಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಮೂರರು “ನನಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟು ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತ ತಾತ್ವಿಕ ಸಂಗತಿಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿದಿದೆ.” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಾಭಾರತ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೌಲಿಕವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೇ ಬರೆದರು. ಆದರೆ, ಇಂತಹ ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಒಂದರ ನಂತರ ಒಂದರಂತೆ ಬರುವ ಹಂತಗಳಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯೀ ಇರಲಿ, ವಿಮರ್ಶಕನೇ ಇರಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೊದಲ ದಿನಗಳಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಜೀವನ, ಸಮಾಜ, ತಾತ್ವಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಕಲೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತಳೆದಿರಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದುಗೂಡಿರುವ ಸಮಗ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ನಿಜವಾದ, ಇಂದಿಗೂ ಎಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾದ ಬರವಣಿಗೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಮಾಸ್ತಿ, ಬೇಂದ್ರೆ, ಕುವೆಂಪು, ಕಾರಂತ, ಅಡಿಗ, ಲಂಕೇಶ್, ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ ಮುಂತಾದ ಲೇಖಕರು ಹೀಗೆ ಬದುಕಿದ್ದಾರೆ, ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರ ನಿಲುವುಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಸರಿಗಳಿರಬಹುದು. ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಆದರೆ, ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಆಸಕ್ತಿಯಂತೂ ಪ್ರಶ್ನಾತೀತ. ಆಮೂರ್ ಅವರಿಗೆ ಇಂತಹ ನಿಲುವುಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ನಷ್ಟ.

ಆಮೂರ್ ಅವರಿಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ನಾಡು ಅವರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡಿದೆ. ಆದರೆ, ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಗೌರವ ಅಂತಹ ಲೇಖಕರನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು. ಹಿರಿಯ ಕವಿಗಳು, ಕಥೆಗಾರರೇ ಮರವೆಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಯಾಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದೇ ತೀರ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಓದಲು ಅರ್ಹವಾದುದನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಓದುವ ಶಕ್ತಿ, ಆಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಿರಿಯರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದೂ ನಮ್ಮ ಹಂಬಲವಾಗಬೇಕು. ಆಮೂರ್ ಅವರಿಗೂ ಇಂತಹ ಹಂಬಲಗಳಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಲು ಸಿನಿಕತೆಗಿಂತ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತ. ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನೇ ಓದು ಬರಹಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಈ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ನಾವು ಕೊಡಬಹುದಾದ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕವೂ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಮೂಲಕವೂ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಜೀವನಪ್ರೀತಿಯೇ.

ಎಚ್.ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್

ವಿಮರ್ಶಕ, ಅನುವಾದಕ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರು. ‘ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ’, ‘ನಿಲುವು’, ‘ಹಾಡೆ ಹಾದಿಯ ತೋರಿತು’, ‘ತರು ತಳೆದ ಪುಷ್ಪ’, ‘ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳು’, ‘ಬಾಲ ಮೇಧಾವಿ’, ‘ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜೀವನ’, ‘ಕಪ್ಪು ಕವಿತೆ’, ‘ಇರುವೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು’, ‘ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಗತಿ’ ಅವರ ಕೆಲವು ಪ್ರಕಟಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳು. ರೈನರ್ ಮಾರಿಯಾ ರಿಲ್ಕೆ ಕವಿತೆಗಳ ಅನುವಾದ ಪುಸ್ತಕ ‘ಮಂಜನ ಶಿವಾಲಯಕ್ಕೆ...’ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.